

Статут Луцька

Преамбула

Розділ I. Загальні положення. Місто Луцьк і лучани

- Стаття 1. Поняття Статуту територіальної громади міста Луцька
- Стаття 2. Загальна характеристика міста
- Стаття 3. Територія міста
- Стаття 4. Приміська зона
- Стаття 5. Територіальні зони міста зі спеціальним статусом
- Стаття 6. Населення міста
- Стаття 7. Лучани
- Стаття 8. Розвиток міста
- Стаття 9. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста
- Стаття 10. Символіка міста
- Стаття 11. Міські свята
- Стаття 12. Почесні звання та відзнаки міста

Розділ II. Права і обов'язки лучан

- Стаття 13. Гарантії прав і свобод людини і громадянина на території міста
- Стаття 14. Єдність прав і обов'язків лучан
- Стаття 15. Основні права лучан, пов'язані із здійсненням місцевого самоврядування
- Стаття 16. Інші права лучан
- Стаття 17. Обов'язки лучан

Розділ III. Міська громада і міське самоврядування

- Стаття 18. Міська громада
- Стаття 19. Повноваження міської громади
- Стаття 20. Міське самоврядування
- Стаття 21. Права лучан на участь у міському самоврядуванні
- Стаття 22. Форми безпосередньої участі лучан у міському самоврядуванні
- Стаття 23. Місцеві вибори
- Стаття 24. Міський референдум
- Стаття 25. Консультативне опитування лучан
- Стаття 26. Загальні збори громадян за місцем проживання
- Стаття 27. Громадські слухання
- Стаття 28. Місцеві ініціативи
- Стаття 29. Колективні та індивідуальні звернення лучан до органів і посадових осіб міського самоврядування
- Стаття 30. Право на особисту участь в обговоренні питань міського життя
- Стаття 31. Участь у масових мирних акціях
- Стаття 32. Інші форми участі лучан у міському самоврядуванні
- Стаття 33. Участь у здійсненні міського самоврядування через об'єднання громадян та осередки політичних партій

Стаття 34. Побратимські зв'язки міської громади

Розділ IV. Міська влада

Стаття 35. Система міської влади

Стаття 36. Основні принципи діяльності міської влади

Стаття 37. Міська рада - представницький орган міської громади

Стаття 38. Депутати міської ради та їхні виборці

Стаття 39. Міський голова і міська громада

Стаття 40. Виконавчі органи міської ради

Стаття 41. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування

Стаття 42. Адміністративна комісія

Стаття 43. Управління муніципальної поліції

Стаття 44. Органи самоорганізації населення

Стаття 45. Участь у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування

Стаття 46. Відносини міської влади з органами державної влади

Стаття 47. Відносини та співпраця міської влади з підприємствами, установами і організаціями різних форм власності

Стаття 48. Міжнародне співробітництво

Розділ V. Власність міської громади

Стаття 49. Комунальна власність міської громади

Стаття 50. Виключна власність міста Луцька

Стаття 51. Фінанси міста

Стаття 52. Міський бюджет

Стаття 53. Доходи міського бюджету

Стаття 54. Видатки міського бюджету

Стаття 55. Бюджет розвитку міського бюджету

Стаття 56. Запозичення до міського бюджету

Стаття 57. Місцеві податки і збори

Стаття 58. Пільги за рахунок міського бюджету

Стаття 59. Цільові фонди міського бюджету

Стаття 60. Комунальне майно

Стаття 61. Комунальні підприємства, установи і заклади

Стаття 62. Міське господарство

Стаття 63. Комунальне житло

Стаття 64. Землі міської громади

Стаття 65. Право міської громади на землю

Стаття 66. Природні ресурси - власність міської громади

Розділ VI. Прикінцеві положення

Стаття 67. Порядок прийняття і реєстрації Статуту

Стаття 68. Порядок внесення змін і доповнень до Статуту

Стаття 69. Дія Статуту в часі і просторі

Стаття 70. Розвиток положень Статуту актами міського самоврядування

Преамбула

Луцька міська рада від імені територіальної громади – жителів міста Луцька, усвідомлюючи та стверджуючи верховенство прав та свобод людини і громадянина, дбаючи про забезпечення гідних умов життя мешканців міста, прагнучи зберегти і розвивати духовні та культурні традиції міста, відстоюючи демократичні засади розвитку суспільства та піклуючись про зміцнення міського самоврядування, маючи на меті створити умови для плідної діяльності членів територіальної громади та забезпечити законність дій міської влади, керуючись Конституцією України, положеннями Європейської хартії місцевого самоврядування, законами України, ухвалює Статут територіальної громади міста Луцька (надалі - Статут).

Розділ I. Загальні положення. Місто Луцьк і лучани

Стаття 1. Поняття Статуту територіальної громади міста Луцька

1. Статут територіальної громади міста Луцька (надалі - Статут) є місцевим нормативно-правовим актом, який встановлює в межах Конституції і законів України права та обов'язки жителів міста Луцька, повноваження територіальної громади міста, механізми здійснення місцевого самоврядування, регулює відносини між територіальною громадою міста та міською владою, визначає організаційні, матеріальні і фінансові основи місцевого самоврядування на території міста, а також регулює інші питання, віднесені чинним законодавством України до компетенції місцевого самоврядування.

2. Статут є актом прямої дії і має вищу юридичну силу в системі нормативно-правових актів міської влади на території міста Луцька.

3. Акти органів та посадових осіб міського самоврядування на території міста Луцька приймаються на основі Статуту і повинні відповідати йому.

Стаття 2. Загальна характеристика міста

1. Місто Луцьк є самостійною самоврядною адміністративно-територіальною одиницею, в межах якого територіальна громада міста здійснює місцеве самоврядування, і яке має право комунальної власності, свій місцевий бюджет та свою систему органів місцевого самоврядування.

2. Місто Луцьк має статус міста обласного підпорядкування і згідно адміністративно-територіального устрою України входить до Волинської області і є її обласним центром.

3. Місто Луцьк може об'єднуватись з іншими поселеннями України в асоціації, вступати до асоціацій та інших форм добровільних об'єднань, зберігаючи при цьому статус самоврядної територіальної одиниці.

4. Місто Луцьк на добровільних та на договірних засадах може входити до міжнародних асоціацій (союзів, фондів тощо) в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

5. При входженні міста до українських та міжнародних добровільних об'єднань забороняється передача їм будь-яких самоврядних повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 3. Територія міста

1. Територія міста Луцька це визначений законодавством України простір, у межах якого територіальна громада міста Луцька безпосередньо або через утворювані нею органи здійснює міське самоврядування. Територія міста є невід'ємною складовою частиною території України.

2. Територія міста, на якій здійснюється міське самоврядування, визначається межею міста. Межа міста відокремлює територію міста від інших територій. При визначенні межі міста враховується Генеральний план міста. Межа міста засвідчується Державним актом України, форма і порядок видачі якого встановлюються законом.

3. Зміна межі міста здійснюється з ініціативи міської ради в порядку, визначеному законодавством України, з обов'язковим урахуванням думки міської громади.

Стаття 4. Приміська зона

1. Прилегла до міської межі ззовні територія складає приміську зону, що є сферою спільних інтересів лучан і мешканців адміністративно-територіальних одиниць, які межують з територією міста.

2. Межа приміської зони та її режим визначаються міською радою на підставі угод з представницькими органами територіальних громад суміжних адміністративно-територіальних одиниць та власниками землі.

Стаття 5. Територіальні зони міста зі спеціальним статусом

1. На території міста можуть утворюватися територіальні зони зі спеціальним статусом (історико-заповідним, лісопарковим, промисловим тощо).

2. Утворення цих зон здійснюється рішенням міської ради на підставі внесених на її розгляд пропозицій виконавчого комітету міської ради з урахуванням думки міської громади.

3. Межі територіальних зон зі спеціальним статусом визначаються Генеральним планом міста Луцька.

Стаття 6. Населення міста

1. Населення міста складається з жителів (громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, біженців), що мешкають у місті на законних підставах.

2. Жителями (мешканцями) міста визнаються:

а) особи, які постійно проживають у місті;

б) особи, які проживають у місті тимчасово, прибули з інших місцевостей у відрядження, на навчання, лікування, відпочинок, на військову чи альтернативну службу (військовослужбовці та члени їхніх сімей) за умови їх офіційної реєстрації у відповідних органах міста.

3. Реєстрація жителів, що постійно і тимчасово проживають у місті, здійснюється у порядку, передбаченому чинним законодавством.

Стаття 7. Лучани

1. Лучанами визнаються жителі міста Луцька, що постійно проживають у місті, незалежно від місця народження і терміну проживання в Луцьку.
2. Лучани у своїй сукупності утворюють міську громаду.
3. Лучани - громадяни України, які досягли 18-річного віку і не визнані судом недієздатними, визнаються активними членами міської громади та мають усю повноту прав на участь у здійсненні міського самоврядування.

Стаття 8. Розвиток міста

1. Розвиток території міста визначається довгостроковим Генеральним планом міста Луцька, що враховує як історичні традиції забудови міста, збереження та відновлення історичного його центру, так і сучасні тенденції містобудування.
2. Стратегія та основні напрями розвитку міста базуються на концепції сталого розвитку всіх сфер соціально-економічного, політичного і культурного життя міста, та знаходять своє відображення в щорічних планах соціального і економічного розвитку міста та довгострокових цільових програмах, що їх затверджує міська рада.
3. Екологічний розвиток міста, спрямований на зміцнення екологічної свідомості його мешканців, є обов'язковою складовою стратегії розвитку міста.

Стаття 9. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста

1. Найменування та перейменування територіальних об'єктів міста - вулиць, провулків, майданів і парків тощо - здійснюються міською радою за результатами проведення консультативного опитування мешканців міста.
2. Перейменування територіальних об'єктів міста допускається, у випадках відновлення їх історичних назв та історичної справедливості.
3. Присвоєння територіальним об'єктам міста імен з метою увічнення пам'яті видатних державних, громадсько-політичних діячів, захисників Батьківщини, діячів науки і культури здійснюється тільки помертню.
4. Назви територіальним об'єктам міста даються українською мовою з дотриманням норм Українського правопису.

Стаття 10. Символіка міста

1. Символікою міста, що відображає його історичні, культурні, соціально-економічні й інші особливості та традиції, є герб, прапор та печатка міста. Рішенням міської ради може бути заснована й інша символіка.
2. Символіка міста затверджується рішенням міської ради, до якого додається опис та зображення герба, прапора та печатки міста.

Стаття 11. Міські свята

1. Виявляючи повагу до історичних традицій міста, турбуючись про їх збереження і збагачення, про самобутній розвиток лучан, з метою формування позитивного іміджу міста Луцька, виховання патріотизму, Луцька міська рада своїм рішенням встановлює дату відзначення Дня міста Луцька.
2. За рішенням міської ради можуть установлюватися інші загальноміські свята.

Стаття 12. Почесні звання та відзнаки міста

1. За видатні заслуги перед містом, за великий внесок у його культурний, економічний, соціальний розвиток громадянам України або громадянам інших держав Луцька міська рада (або виконавчий комітет) може присвоїти звання «Почесний громадянин міста Луцька» відповідно до Положення про присвоєння звання «Почесний громадянин міста Луцька».

Міська рада може заснувати також відзнаки або інші знаки пошани.

2. Порядок заснування почесних звань і відзнак міста, присвоєння і нагородження знаками пошани, а також статус нагороджених осіб визначаються міською радою.

Розділ II. Права і обов'язки лучан

Стаття 13. Гарантії прав і свобод людини і громадянина на території міста

1. На території міста Луцька гарантуються у повному обсязі всі права та свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією України та цим Статутом.

2. Лучани мають рівні права і свободи, визначені Конституцією України та цим Статутом, вони є рівними у виконанні своїх обов'язків та у відповідальності за порушення актів міського самоврядування.

3. Усі громадяни України, що тимчасово проживають у місті Луцьку, а також іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими ж правами і свободами, а також несуть такі ж обов'язки, як і лучани, за винятками, установленими Конституцією, законами та міжнародними договорами України.

4. Положення цього Статуту спрямовані на деталізацію та розширення змісту прав і свобод людини і громадянина (жителів міста Луцька), визначених Конституцією України, недопущення обмеження їх змісту та обсягу, а також на визначення механізмів їх практичної реалізації та захисту.

5. Права і свободи людини і громадянина (жителів міста Луцька) не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Стаття 14. Єдність прав і обов'язків лучан

1. Права і обов'язки лучан взаємопов'язані. Наявність прав породжує необхідність виконання обов'язків.

2. Міська громада безпосередньо та через органи міського самоврядування створює умови, необхідні для вільного розвитку особистості кожного лучанина, для реалізації визначених Конституцією України та цим Статутом його прав.

3. Цей Статут зобов'язує кожного лучанина не порушувати прав і свобод інших жителів міста.

4. За порушення прав і свобод громадян настає, згідно з законодавством України, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність.

Стаття 15. Основні права лучан, пов'язані із здійсненням місцевого самоврядування

1. Лучани мають право:

- обирати та бути обраним в органи місцевого самоврядування;
- брати участь в місцевих референдумах, загальних зборах, громадських слуханнях та інших формах безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення;
- заслуховувати звіти Луцького міського голови, депутатів Луцької міської ради, обговорювати їх діяльність;
- отримувати інформацію про діяльність посадових осіб та органів місцевого самоврядування;
- отримувати інформацію про стан міського господарства та діяльність комунальних підприємств, про стан навколишнього середовища, про рівень та якість життя мешканців громади, стан їх соціальної захищеності;
- брати участь в обговоренні нормативних актів міської ради на стадії їх підготовки;
- надсилати індивідуальні й колективні звернення (скарги, заяви, пропозиції) органам і посадовим особам міського самоврядування й одержувати на них відповіді у встановлені законом терміни;
- на персональний прийом посадовими особами органів міського самоврядування;
- брати участь в бюджетному процесі, в обговоренні програм розвитку міста та інших суттєвих для мешканців міста питань;
- відкликати в установленому законодавством порядку міського голову та депутатів міської ради;
- виступати з місцевою (громадською) ініціативою з питань покращення життя в місті, вдосконалення роботи органів місцевого самоврядування, місцевих нормативно-правових актів та контролю за їх виконанням;
- доступу до служби в органах міського самоврядування;
- користуватися в установленому законодавством порядку об'єктами комунальної власності;
- брати участь у створенні органів самоорганізації населення.

Стаття 16. Інші права лучан

1. Право на проживання та свободу пересування в місті

Кожен, хто на законних підставах перебуває на території міста Луцька, має право вільно обирати місце проживання на умовах і в порядку, визначених житловим, цивільним та адміністративним законодавством України. Іноземці та особи без громадянства, які прибули в місто для тимчасового проживання, зобов'язані зареєструватися в порядку, визначеному чинним законодавством.

Кожному мешканцю міста гарантується свобода пересування в межах території міста як безпосередньо, так і всіма видами комунального і приватного транспорту (з дотриманням Правил дорожнього руху).

2. Право на працевлаштування

Лучани мають право на працевлаштування і вибір місця роботи шляхом звернення до підприємства, установи, організації, до іншого роботодавця або при безплатному сприянні міського центру державної служби зайнятості. Громадяни, які звернулися до міського центру державної служби зайнятості як особи, що шукають роботу, мають право на безплатну професійну орієнтацію,

консультацію, підготовку, перепідготовку, одержання відповідної інформації для вибору виду діяльності, професії, місця роботи, режиму праці.

Міська влада сприяє забезпеченню ефективної зайнятості населення, запобіганню безробіття, створенню нових робочих місць та умов для розвитку підприємництва. З цією метою вона розробляє річні та довгострокові програми зайнятості населення, передбачає в міському бюджеті кошти для залучення до праці учнівської та студентської молоді, організує і фінансує громадські роботи з благоустрою міста.

3. Право на підприємницьку діяльність

Міська влада сприяє розвитку підприємництва шляхом затвердження міською радою програм розвитку підприємництва та запровадження процедур регуляторної політики на міському рівні.

Органи міського самоврядування не можуть приймати рішення щодо запровадження будь-яких заборон або обмежень підприємницької діяльності, якщо повноваження на запровадження таких заборон або обмежень прямо не передбачені законодавством.

Втручання органів міського самоврядування в господарську діяльність підприємців не допускається, крім випадків передбаченої законодавством реалізації повноважень щодо здійснення планового, системного контролю за господарською діяльністю підприємців. Проведення позапланового контролю можливе лише у випадку одержання органом міського самоврядування поданої в установленому порядку заяви, скарги про порушення норм законодавства суб'єктами господарювання.

4. Право на відпочинок

Міська влада створює належні умови для відпочинку мешканців та гостей міста, забезпечує благоустрій місць масового відпочинку (парків, скверів, пішохідних вулиць, дитячих майданчиків тощо), сприяє роботі і розширенню мережі культурно-освітніх закладів, може виступати ініціатором і організатором проведення загальноміських, всеукраїнських та міжнародних свят, фестивалів, конкурсів, спортивних змагань та інших видовищ.

Міська влада сприяє розвитку туризму як засобу залучення лучан до раціонального використання вільного часу, проведення змістовного дозвілля, ознайомлення з історико-культурною спадщиною, природним середовищем свого регіону, України, інших країн світу.

5. Право на соціальний захист

Лучани мають право на гарантований Конституцією України соціальний захист у випадках, передбачених законом. Міська влада розробляє і здійснює цільові програми додаткового соціального захисту окремих категорій мешканців міста (інвалідів та ветеранів війни і праці, пенсіонерів, інвалідів з дитинства, самотніх громадян похилого віку, одиноких матерів, багатодітних і малозабезпечених сімей, сімей військовослужбовців, громадян, що постраждали від аварії на Чорнобильській атомній електростанції; осіб без постійного місця проживання та інших), передбачає в міському бюджеті відповідне фінансування цих програм.

6. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля

Міська влада гарантує кожному право на:

- а) одержання у встановленому порядку повної і вірогідної інформації про стан природних об'єктів і навколишнього природного середовища в цілому, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на поширення такої інформації;
- б) участь в обговоренні проектів нормативних актів, матеріалів щодо розміщення, будівництва і реконструкції природних об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, та внесення пропозицій до органів міського самоврядування, підприємств, установ та організацій з цих питань;
- в) об'єднання мешканців міста в громадські природоохоронні формування.

7. Право на чисте повітря

Лучани мають право дихати чистим повітрям. Міська влада забезпечує неухильне дотримання вимог Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» та Рішення Луцької міської ради «Про впорядкування вживання тютюнових виробів на території міста Луцька».

За забруднення атмосферного повітря громадянами та юридичними особами настає відповідно до чинного законодавства адміністративна, цивільна та кримінальна відповідальність.

8. Право на охорону дитинства і підтримку молоді

Міська влада відповідно до повноважень, визначених законом, забезпечує:

- а) розвиток мережі навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, соціального захисту, а також позашкільних навчальних закладів, діяльність яких спрямована на організацію дозвілля, відпочинку і оздоровлення дітей;
- б) вирішення питань щодо встановлення опіки і піклування, створення інших передбачених законодавством умов для виховання дітей, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без батьківського піклування, а також для захисту особистих і майнових прав та інтересів дітей;

- в) організацію безкоштовного харчування учнів 1-3 класів, а також дітей-сиріт, дітей з неповних та багатодітних сімей у загальноосвітніх навчальних закладах;

Міська влада залучає кошти міського бюджету, а також кошти з інших джерел для підтримки обдарованих дітей та молоді пільгових категорій. Матеріальна і фінансова підтримка та розвиток мережі дитячо-підліткових клубів за місцем проживання, гуртків, позашкільних освітніх закладів, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, молодіжних клубів та різних форм змістовного дозвілля дітей і молоді є провідним напрямом молодіжної політики міської влади.

Міська влада впроваджує механізм договорів соціального партнерства з молодіжними громадськими організаціями міста, сприяє функціонуванню і розвитку молодіжного житлового кредитування.

9. Право на духовний розвиток особистості

Лучани мають право на створення належних умов для літературної, художньої, наукової і технічної творчості, різних видів інтелектуальної діяльності.

Міська влада підтримує діяльність закладів культури всіх форм власності: музеїв, театрів, кінотеатрів, будинків і палаців культури, бібліотек, художніх виставок тощо.

У місті створюються умови для розвитку мережі шкіл естетичного виховання дітей, дитячих музичних і художніх шкіл.

Міська влада підтримує організацію і проведення в місті конкурсів, музичних фестивалів, фестивалів народної творчості, творчих змагань-конкурсів, загальноміських народних свят тощо.

10. Право на бібліотечне обслуговування

Лучани мають право на вільний доступ до інформації, знань, цінностей національної і світової культури, науки та освіти, що зберігаються у фондах міських бібліотек.

Лучани мають право вільного вибору бібліотек відповідно до своїх потреб та форм бібліотечного обслуговування (абонемент, читальні зали, бібліотечні пункти тощо). Основні бібліотечні послуги в міських бібліотеках комунальної власності є безкоштовними.

11. Право на користування об'єктами історичної та культурної спадщини

Лучани мають право для задоволення своїх культурних, наукових та освітніх потреб користуватися об'єктами історичної та культурної спадщини, розташованими на території міста. Відновлення та збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність: архітектурних пам'яток, археологічних знахідок, колекцій, картинних галерей, зібрань, музейних та архівних фондів міста - обов'язок міської громади та міської влади. Мешканці міста зобов'язані дбайливо ставитися до культурних цінностей свого народу, не чинити шкоди об'єктам культурної та історичної спадщини. За порушення законодавства України в галузі охорони пам'яток історії та культури настає адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність.

12. Право на житло

Міська влада створює умови, за яких кожен мешканець міста матиме змогу побудувати житло, придбати його у власність або користуватися ним на умовах договору найму чи оренди. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається міською владою безоплатно або за доступну ціну у порядку, визначеному законом і з урахуванням наявного в комунальній власності житла.

Стосунки між мешканцями житлових будинків і житловими організаціями, що обслуговують ці будинки, регулюються Правилами надання мешканцям міста Луцька послуг з утримання житлових будинків і прибудинкових територій, що їх затверджує міська рада.

13. Право на забудову територій міста

Лучани мають право на забудову територій міста - здійснення нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, впорядкування об'єктів містобудування, розширення та технічного переоснащення підприємств.

Громадяни та юридичні особи, які мають намір здійснити будівництво об'єктів містобудування на земельних ділянках, що належать їм на праві власності чи користування, зобов'язані отримати від органів міського самоврядування дозвіл на будівництво.

Порядок планування і забудови територій міста, окремих земельних ділянок, а також перелік усіх допустимих видів, умов і обмежень забудови встановлюється Місцевими правилами забудови, що їх затверджує міська рада.

14. Право на об'єднання співвласників багатоквартирних будинків
 Лучани - власники житлових і нежитлових приміщень у багатоквартирних будинках мають право для спільного володіння, користування та розпоряджання неподільним майном, що перебуває в загальному користуванні, створювати у встановленому законом порядку об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

Створивши об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, лучани стають власниками майна та приміщень загального користування в будинку і отримують можливість:

- а) створити власну управлінську структуру для розв'язання проблем утримання будинку;
- б) обирати підприємства і організації, що утримують будинок, надають комунальні послуги;
- в) контролювати якість утримання будинку і надання комунальних послуг, використання квартирної плати, інших видатків на утримання будинку, дотацій і субсидій;
- г) здавати в оренду приміщення загального користування з метою отримання прибутку для компенсації витрат з утримання будинку;
- г) отримати дійовий механізм розв'язання проблем спільного проживання в будинку, реальні важелі впливу на боржників та порушників правил користування приміщеннями житлового будинку та прибудинковою територією, загальних домовленостей мешканців.

Міська влада через надання матеріальної, методичної, консультативної та іншої допомоги підтримує створення і діяльність об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, убачаючи в них одну з форм розв'язання проблем утримання житлового фонду міста.

15. Право на якісні житлово-комунальні послуги

Лучани мають право на достатній обсяг і належну якість житлово-комунальних послуг, незалежно від того, хто їх надає. Кожен лучанин має право платити тільки за реально спожиті житлово-комунальні послуги. Міська влада сприяє і заохочує запровадження приладів обліку комунальних послуг, виходячи насамперед з інтересів лучан.

Мешканці міста зобов'язані вчасно здійснювати оплату спожитих житлово-комунальних послуг за встановленими тарифами. Якщо несплата за спожиті житлово-комунальні послуги ставить під загрозу надання таких послуг міській громаді в цілому, то відповідні підприємства і організації житлово-комунального господарства можуть припинити надання послуг боржникам, а виконавчі органи міської ради оприлюднювати списки боржників за місцем проживання і місцем роботи, через засоби масової інформації та в будь-який інший спосіб.

Міська рада або її виконавчий комітет на основі типових договорів та правил надання послуг з тепло-, газо-, електропостачання, водопостачання і водовідведення, експлуатації та обслуговування ліфтів затверджує відповідні міські договори та правила.

Міська влада організовує відповідно до закону надання своїм мешканцям

житлових субсидій, здійснює заходи щодо реструктуризації боргів населення за житлово-комунальні послуги.

16. Право на чистоту в місті

Лучани мають право жити в чистому місті. Чистота в місті досягається завдяки:

- а) дотриманню мешканцями міста, підприємствами, установами та організаціями чистоти на територіях, прилеглих до їхніх житлових будинків, нежитлових будівель та споруд;
- б) ефективній роботі спеціалізованих підприємств, що забезпечують збирання, вивезення, складування та утилізацію сміття, побутових, будівельних, промислових та інших відходів.

Мешканці міста і юридичні особи укладають договори на вивезення сміття та побутових відходів зі спеціалізованими підприємствами міста та здійснюють своєчасну сплату за вивезення сміття відповідно до встановлених тарифів.

Складування сміття, побутових, будівельних, промислових та інших відходів, вивезення їх у не визначені для цього місця (стихійні сміттєзвалища), а також спалювання їх на території міста забороняється.

Лучани, які проводять своє дозвілля на природі (у парках, скверах, лісі, на березі водойм, пляжах тощо), зобов'язані прибрати після себе порожню тару, рештки їжі, інше сміття.

17. Право на належний санітарний стан міста

З метою утримання території міста Луцька у відповідному санітарно-екологічному стані Розпорядженням міського голови (або його заступників) можуть встановлюватись загальноміські санітарно-екологічні дні, під час проведення яких керівникам підприємств промисловості, транспорту, зв'язку, торгівлі усіх форм власності, будівельних організацій, комунальних служб, навчальних, дошкільних закладів та медичних установ міста належить забезпечити проведення відповідних заходів в межах власних та закріплених територій.

18. Право на належний благоустрій міста

Лучани мають право жити в місті, благоустрій якого відповідає сучасним європейським зразкам та стандартам і визначається Правилами благоустрою території міста, що їх затверджує міська рада.

Розміщення і утримання кіосків, павільйонів, наметів, літніх кав'ярень, майданчиків торгівлі і громадського харчування, об'єктів зовнішньої реклами на вулицях, у подвір'ях, у парках і скверах, на зупинках громадського транспорту та в інших місцях має здійснюватись відповідно до Правил розміщення і утримання малих архітектурних форм, що їх затверджує міська рада у відповідності до Типових правил розміщення малих архітектурних форм для здійснення підприємницької діяльності, затверджених Державним комітетом будівництва, архітектури та житлової політики України.

19. Право на зелені насадження

Озеленення міста, підтримання в належному стані зелених насаджень, парків і скверів, лісових зон і лісових смуг на території міста - обов'язок міської влади і міської громади в цілому.

Міська влада забезпечує і контролює збереження і належне утримання парків-пам'яток садово-паркового мистецтва та пам'яток природи, які є на території міста Луцька.

За знищення або ушкодження зелених насаджень, окремих дерев, чагарників, газонів, квітників та інших об'єктів озеленення в місті, невжиття заходів для їх охорони, а також самочинне перенесення в інші місця під час забудови окремих ділянок, зайнятих об'єктами озеленення, настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

20. Право на утримання домашніх тварин

Лучани мають право утримувати домашніх тварин за умов виконання відповідних санітарних норм, Правил утримання у місті Луцьку тварин громадянами, підприємствами, установами та організаціями, затверджених міською радою.

Міська громада вимагає гуманного ставлення до тварин, осуджує власників тварин, що порушують правила їх утримання та виганяють тварин з дому.

Органи міського самоврядування через відповідні спеціалізовані підприємства зобов'язані забезпечити систематичне виловлювання бродячих собак і котів, створити і організувати діяльність притулків для бездомних тварин, своєчасно прибирати трупи загиблих тварин, проводити знищення собак і котів в осередках сказу за вказівкою служб ветеринарного нагляду.

За порушення правил утримання тварин на території міста настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

21. Право на тишу

Лучани мають право на тишу. Це право передбачає виконання громадянами та юридичними особами вимог, визначених Правилами дотримання тиші на території міста Луцька, що їх затверджує міська рада.

За порушення правил дотримання тиші на території міста настає відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

22. Право на громадський транспорт

Лучани мають право користуватися громадським транспортом: автобусами, маршрутними таксі, таксі та міським електротранспортом (тролейбусами).

Права і обов'язки перевізників та громадян, що користуються громадським транспортом, визначаються нормативними актами, що їх затверджує міська рада:

- а) Правилами користування міським пасажирським транспортом;
- б) Правилами користування таксі.

Міська влада створює умови для розвитку громадського транспорту, підтримує діяльність комунальних та інших транспортних підприємств, що надають транспортні послуги населенню, сприяє оновленню та поповненню транспортного парку новими сучасними транспортними засобами, організує і проводить конкурсний відбір перевізників пасажирів.

За порушення правил користування громадським транспортом та надання транспортних послуг винні особи притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

23. Право на належний стан міських доріг

Стан об'єктів дорожнього господарства міста має забезпечувати можливість безпечного руху транспортних засобів зі швидкістю, дозволеною правилами дорожнього руху та дорожніми знаками, безпеку переміщень пішоходів, збереження цілості транспортних засобів.

Права і обов'язки громадян та юридичних осіб щодо утримання об'єктів дорожнього господарства визначаються Правилами утримання мережі міських доріг в місті Луцьку, що їх затверджує міська рада.

За ушкодження об'єктів дорожнього господарства настає визначена чинним законодавством відповідальність.

24. Право на належний рівень торговельного і побутового обслуговування, громадського харчування

Міська влада підтримує розвиток продовольчих, непродовольчих, змішаних та інших ринків, торгово-сервісних центрів з належним рівнем благоустрою, зручностей для покупців, безпечними умовами праці для продавців. Ринки на території міста не повинні створювати незручностей для мешканців прилеглих до них житлових будинків, громадського та іншого транспорту, пішоходів.

З метою належного обслуговування мешканців та гостей міста в підприємствах торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування у місті запроваджуються і діють:

- а) Правила торгівлі на ринках міста Луцька, затверджені міською радою;
- б) Правила побутового обслуговування населення міста Луцька;
- в) Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами у місті Луцьку;
- г) Правила роботи закладів (підприємств) громадського харчування на території міста Луцька;
- г) інші нормативно-правові акти з питань торгівлі й побуту.

У разі порушення суб'єктом підприємництва вимог законодавчих актів з питань торгівлі, громадського харчування та побуту настає відповідальність згідно з чинним законодавством.

25. Право на захист прав споживача

З метою захисту своїх законних прав та інтересів лучани мають право об'єднуватися на добровільних засадах у громадські організації споживачів (об'єднання споживачів). Міська влада підтримує діяльність таких організацій.

Міська рада може створювати виконавчі органи з питань захисту прав споживачів з повноваженнями, визначеними законом.

У разі порушення визначених законом прав споживачів суб'єкти господарської діяльності сфери торгівлі, громадського харчування, побутових та інших послуг несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

26. Право на громадський порядок

Громадяни України, що проживають на території міста, відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку, сприяння органам міського самоврядування та правоохоронним органам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів міської громади і держави від протиправних зазіхань, а також у порятунку людей і майна під час стихійного

лиха та інших надзвичайних обставин. Громадські формування з охорони громадського порядку створюються на добровільних засадах за місцем роботи, навчання або проживання громадян.

Органи міського самоврядування разом з правоохоронними органами надають всіляку допомогу і підтримку у створенні, правовому, організаційному і матеріальному забезпеченні громадських формувань з охорони громадського порядку, координують їхню діяльність.

27. Право на інформацію

Всі мешканці міста мають право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення та зберігання відомостей, необхідних їм для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів.

Право на інформацію забезпечується:

- а) обов'язком органів міського самоврядування інформувати про свою діяльність та ухвалені рішення;
- б) створенням в органах міського самоврядування спеціальних інформаційних служб або систем, що забезпечували б у встановленому порядку доступ до всіх видів інформації;
- в) вільним доступом лучан до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів (обмеження цього доступу зумовлюються тільки специфікою цінностей та особливими умовами їх схоронності, що визначаються законодавством);
- г) створенням механізму здійснення права на інформацію через процедуру письмових запитів та порядку надання відповідей на них органами, які зберігають відповідну інформацію;
- г) здійсненням органами міського самоврядування контролю за додержанням законодавства про інформацію;
- д) встановленням відповідальності за порушення законодавства про інформацію.

28. Право на отримання інформації через засоби масової інформації

Лучани мають право на оперативне одержання через друковані (пресу) і електронні (телебачення, радіо, мережу Інтернету) засоби масової інформації публічно поширюваної інформації про діяльність державних органів і організацій, органів і посадових осіб міського самоврядування, об'єднань громадян, а також інших відомостей, необхідних для реалізації ними своїх прав, свобод і законних інтересів.

Міська влада створює належні умови для діяльності засобів масової інформації усіх форм власності на території міста, забезпечує відкритість і доступність інформації для її поширення через місцеву пресу, радіо і телебачення, мережу Інтернету; організує і проводить брифінги, прес-конференції, виступи в прямому телевізійному і радіоефірі, поширює прес-релізи, запрошує журналістів на загальноміські заходи, надає їм можливість бути присутніми на засіданнях міської ради та її виконавчого комітету, інших заходах, що їх проводить міська рада.

29. Право на добровільну допомогу місту

Лучани, а також юридичні особи мають право надавати на засадах безоплатності, безповоротності і добровільності матеріальну, фінансову та іншу

допомогу міській громаді для здійснення програм соціально-економічного, культурного і духовного розвитку міста, поліпшення його благоустрою, підтримання в належному стані пам'яток історії, культури і архітектури, природних пам'яток; підтримки соціально незахищених категорій громадян та з іншою, визначеною благодійниками, метою.

Надання матеріальної і фінансової допомоги міській громаді може здійснюватися через цільові фонди міського бюджету.

Міська влада сприяє розвиткові добродійності, створює умови для роботи благодійних організацій, діяльність яких спрямована на підтримку міської громади.

30. Право на оскарження рішень органів і посадових осіб міського самоврядування

Кожен лучанин має право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів і посадових осіб міського самоврядування.

Кожен лучанин має право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди, заподіяної незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю міської влади, її посадових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Шкода, заподіяна громадянам в результаті неправомірних рішень, дій або бездіяльності органів міського самоврядування та їх посадових осіб, відшкодовується за рахунок коштів міського бюджету в порядку, встановленому законодавством.

31. Перелік прав лучан, передбачений даною статтею не є вичерпним.

Стаття 17. Обов'язки лучан

1. Лучани зобов'язані:

- своєчасно та в повному обсязі сплачувати подати, збори та інші обов'язкові платежі, оплачувати комунальні послуги, роботи і товари, надані комунальними підприємствами в порядку забезпечення життєдіяльності мешканців міста через систему комунальних комунікацій;
- виконувати рішення міської ради;
- дбати про соціальне, культурне, екологічне благополуччя міста, про збереження комунальної власності;
- контролювати в установленому законодавством порядку органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

2. Перелік обов'язків лучан, передбачений даною статтею не є вичерпним.

Розділ III. Міська громада і міське самоврядування

Стаття 18. Міська громада

1. Міська громада (територіальна громада міста) складається із лучан - жителів, що постійно проживають у межах міста Луцька. Міська громада є виразником колективних інтересів лучан, первинним суб'єктом міського самоврядування та основним носієм його функцій і повноважень.

2. Правовий статус міської громади визначається Конституцією та законами України, цим Статутом.

3. Основною метою міської громади є створення для загального блага умов, що

забезпечують гідне життя і вільний розвиток кожного лучанина, здійснення визначених Конституцією України та цим Статутом його прав і свобод.

4. Для досягнення основної мети міська громада здійснює своє конституційне право на міське самоврядування.

5. Визнання, дотримання і захист прав і свобод людини та громадянина на території міста Луцька - обов'язок міської громади.

Стаття 19. Повноваження міської громади

1. Міська громада правоздатна безпосередньо або через органи і посадових осіб міського самоврядування розглядати і вирішувати будь-яке питання, віднесене Конституцією і законами України до відання міського самоврядування.

2. До повноважень міської громади, що здійснюються через вибори, референдуми та інші форми безпосередньої демократії, належать:

- а) формування міської ради, обрання міського голови й ухвалення рішень про дострокове припинення їхніх повноважень;
- б) заслуховування звітів депутатів і міського голови;
- в) здійснення контролю за діяльністю органів і посадових осіб міського самоврядування у встановлених законами України і цим Статутом формах;
- г) об'єднання з іншими територіальними громадами і вихід з таких об'єднань.

3. Не можуть безпосередньо вирішуватися міською громадою питання виконання делегованих міському самоврядуванню повноважень органів державної виконавчої влади.

Стаття 20. Міське самоврядування

1. Міське самоврядування - це гарантоване державою право та реальна здатність міської громади вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.

2. Міська громада здійснює міське самоврядування в межах міста Луцька як самостійно - через форми прямого народного волевиявлення (вибори, референдуми, інші форми безпосередньої демократії), так і через органи та посадових осіб міського самоврядування.

3. Обмеження прав міської громади на міське самоврядування, згідно з Конституцією та законами України, може бути застосоване тільки в умовах воєнного чи надзвичайного стану.

Стаття 21. Права лучан на участь у міському самоврядуванні

1. Кожному лучанину, що має право голосу на виборах, забезпечується вся повнота прав на участь у міському самоврядуванні.

2. Здійснення права на участь у міському самоврядуванні не повинно порушувати права та свободи інших осіб, права органів міського самоврядування і міської громади в цілому.

Стаття 22. Форми безпосередньої участі лучан у міському самоврядуванні

1. Право лучан безпосередньо брати участь у здійсненні міського самоврядування може бути реалізоване участю у:

- а) виборах міського голови, депутатів міської ради (місцевих виборах);

- б) міському референдумі;
- в) консультативному опитуванні лучан;
- г) загальних зборах громадян за місцем проживання;
- г) громадських слуханнях;
- д) місцевих ініціативах;
- е) колективних зверненнях мешканців міста;
- є) обговоренні питань міського життя;
- ж) масових мирних акціях (мітингах, походах, пікетуваннях, демонстраціях);
- з) інших, не заборонених законом, формах здійснення міського самоврядування.

2. Вищими формами здійснення міською громадою міського самоврядування є міський референдум і місцеві вибори.

Стаття 23. Місцеві вибори

1. Місцеві вибори - це форма прямого волевиявлення лучан щодо обрання міського голови, депутатів міської ради, депутатів Волинської обласної ради від міста Луцька голосуванням громадян, які мають право голосу. Місцеві вибори є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права таємним голосуванням.

2. Депутати міської ради обираються за пропорційною системою: за виборчими списками кандидатів у депутати від організацій політичних партій, виборчих блоків організацій політичних партій у багатомандатному окрузі, межі якого збігаються з межами міста Луцька згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм. Міський голова обирається за мажоритарною виборчою системою відносної більшості в єдиному одномандатному окрузі, межі якого збігаються з межами міста Луцька.

3. Лучани мають право у встановленому законом порядку висувати кандидатів у депутати міської ради і кандидатів на посаду міського голови, що реалізується ними як безпосередньо самовисуванням, а також через міські осередки політичних партій та їх виборчі об'єднання - блоки, що легалізовані відповідно до чинного законодавства.

4. З дня реєстрації кандидатів відповідними виборчими комісіями лучани мають право вільно і всебічно обговорювати їхні передвиборчі програми, політичні, ділові й особисті якості, безперешкодно вести агітацію за або проти того чи іншого кандидата у встановленому законом порядку.

5. Порядок призначення, організації і проведення виборів та встановлення результатів голосування визначається законом.

Стаття 24. Міський референдум

1. Міський референдум - це прийняття рішень з питань, віднесених Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, прямим волевиявленням членів міської громади, що мають право голосу на місцевих виборах.

На міський референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади, а також питання затвердження міського бюджету та встановлення місцевих податків і зборів.

2. Питання, що виносяться на міський референдум, не повинні призводити до порушення рівноправності, громадської злагоди в суспільстві, обмежувати або скасовувати права і свободи людини і громадянина, конституційні гарантії їх реалізації.

3. Рішення про призначення міського референдуму приймається міською радою як за власної ініціативи, так і за ініціативи громадян відповідно до закону.

4. Рішення, прийняті міським референдумом, є обов'язковими для виконання на території міста і не потребують додаткового затвердження органами міського самоврядування, державної влади чи їх посадовими особами.

Якщо для реалізації рішення міського референдуму потрібне прийняття іншого правового акта, орган міського самоврядування, до компетенції якого належить дане питання, зобов'язаний прийняти такий акт невідкладно, але не пізніше, ніж у місячний термін після набрання чинності рішенням міського референдуму.

5. Порядок призначення та проведення міського референдуму, а також перелік питань, що вирішуються виключно референдумом, визначаються законом.

Стаття 25. Консультативне опитування лучан

1. З метою виявлення волі лучан під час вирішення важливих питань міського життя можуть проводитися консультативні опитування мешканців міста (міський консультативний референдум).

2. На консультативне опитування можуть бути винесені питання, які не віднесені чинним законодавством до відання місцевого самоврядування, але мають важливе значення для міської громади, соціально-економічного та культурного розвитку міста.

3. Рішення про проведення консультативного опитування приймається міською радою. Одночасно приймається рішення про створення комісії з вивчення й узагальнення результатів опитування.

4. Результати консультативного опитування оприлюднюються в міських засобах масової інформації, ураховуються органами міського самоврядування при прийнятті рішень, але не мають обов'язкового характеру.

5. Якщо проект рішення міської ради не відповідає результатам консультативного опитування, то таке рішення може бути прийняте не менш як двома третинами від загального складу депутатів міської ради.

Стаття 26. Загальні збори громадян за місцем проживання

1. Загальні збори громадян як форма їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення скликаються за місцем проживання громадян (збори мешканців під'їзду, будинку, кварталу, вулиці, мікрорайону, міста в цілому) для обговорення або вирішення питань міського життя. У випадках, коли організаційно й технічно неможливо провести загальні збори громадян, можуть скликатися збори (конференція) представників громадян від відповідних територіальних утворень.

2. Норми представництва на конференціях встановлюються в таких межах:
- будинок – 1 (один) представник від квартири;

- квартал, вулиця – 1 (один) представник від кожних 5 (п'яти) приватних будинків та 2 (два) представники від кожного під'їзду багатоповерхового будинку;

- житловий комплекс, мікрорайони – 1 (один) представник від кожних 10 (десяти) приватних будинків та 1 (один) представник від кожного багатоповерхового будинку.

Дозволяється участь в конференціях громадян за власним бажанням, якщо вони проживають на відповідній території.

3. У роботі загальних зборів громадян за місцем проживання (далі - загальних зборів) можуть брати участь лучани, що досягли на час зборів 18 років і проживають на відповідній території. У роботі загальних зборів з правом дорадчого голосу можуть брати участь народні депутати України, міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів міського самоврядування, представники органів державної виконавчої влади, об'єднань громадян та підприємств, а також особи, яким виповнилося 16 років.

4. Загальні збори мають право:

а) обговорювати будь-які питання, віднесені Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування, а також такі, що стосуються інтересів мешканців відповідної території;

б) уносити пропозиції до органів міського самоврядування щодо вирішення питань міського значення;

в) обговорювати проекти рішень міської ради і її органів;

г) заслуховувати звіти депутатів і міського голови, керівників виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств;

ґ) ініціювати розгляд питання про притягнення посадових осіб міського самоврядування до відповідальності;

д) створювати органи самоорганізації населення, обирати керівників цих органів, визначати умови оплати керівників та інших працівників органів самоорганізації населення, затверджувати граничні суми на їх утримання;

е) затверджувати статuti органів самоорганізації населення, уносити до них зміни та доповнення;

є) приймати рішення про передачу або продаж майна органу самоорганізації населення іншим юридичним або фізичним особам;

ж) висувати кандидатів у депутати і на посаду міського голови;

з) приймати рішення про самооподаткування;

и) розглядати питання про надання допомоги інвалідам, ветеранам війни і праці, самотнім громадянам похилого віку, багатодітним сім'ям та іншим категоріям малозабезпечених громадян;

і) вимагати від органів міського самоврядування надання інформації про стан навколишнього середовища, а також заслуховувати інформацію про заходи, що вживаються для його поліпшення;

ї) обговорювати дії або бездіяльність посадових осіб, органів міського самоврядування, унаслідок яких чиниться шкода інтересам міської громади, подавати міській раді пропозиції про вжиття щодо таких осіб тих або інших заходів.

5. Загальні збори є правоздатними, якщо в їх роботі бере участь більше

половини лучан, що мешкають на відповідній території і мають право брати участь у зборах, а у разі проведення зборів (конференції) представників - не менше двох третин представників відповідних територіальних утворень.

6. З питань, що розглядаються, загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання органами самоорганізації населення. Рішення загальних зборів з питань, що мають важливе значення для міської громади, але віднесені до повноважень міської влади, мають рекомендаційний характер.

Стаття 27. Громадські слухання.

1. Громадські слухання – це офіційне засідання органу місцевого самоврядування (представленого дорадчим комітетом), на якому міський голова, депутати міської ради, посадові особи органів місцевого самоврядування, посадові особи комунальних підприємств та установ зустрічаються із лучанами, знайомляться з їхніми думками, враженнями, зауваженнями, пропозиціями з приводу важливих проблем міського життя чи заходів, що міська влада збирається здійснити.

2. Громадські слухання проводяться не рідше одного разу на рік.

3. Громадські слухання можуть проводитися з ініціативи міського голови, міської ради або її виконавчого комітету, міської громади. Громадські слухання з ініціативи міської громади можуть проводитися за умови колективного звернення з відповідною вимогою, яке підписали не менш як 500 лучан. Ініціатор громадських слухань повинен визначити дату, місце та порядок денний ініційованих громадських слухань, а також визначитись із організаційним комітетом громадських слухань.

4. Підготовку та проведення громадських слухань забезпечує організаційний комітет, склад якого визначається у розпорядженні міського голови, рішенні ради чи її виконавчого комітету, колективному зверненні лучан (в залежності від того хто є ініціатором скликання громадських слухань). До складу оргкомітету в обов'язковому порядку за посадою входять секретар ради та один з заступників міського голови.

5. Дата, місце проведення громадських слухань та їх порядок денний доводиться до відома громадян не пізніше ніж за 7 днів до їх проведення через міські засоби масової інформації (не менше ніж у трьох друкованих засобах масової інформації, що мають найбільший тираж, газеті «Луцький замок», офіційному сайті Луцької міської ради).

6. Відповідальний представники (представники) організаційного комітету здійснюють реєстрацію осіб, що прибули на громадські слухання та видають особі під розпис мандат для голосування. Громадські слухання відкриває секретар ради (у випадку його відсутності один з членів організаційного комітету), який оголошує загальну кількість осіб, що беруть участь в громадських слуханнях та порядок денний. Після відкриття громадських слухань присутніми шляхом відкритого голосування обираються головуєчий, секретар та лічильна комісія. При розгляді питань порядку денного надається час для виступу із доповіддю до 10 хв., співповіддю – до 5 хв., виступах в обговоренні – до 3 хв. Право на виступ в обговоренні мають усі бажаючі, що

письмово звернулись до секретаря загальних зборів перед початком розгляду питання порядку денного.

7. За результатами громадських слухань приймаються рішення більшістю голосів присутніх. Пропозиції, що ухвалені за результатами громадських слухань підлягають обов'язковому розгляду органами і посадовими особами міського самоврядування протягом 1 місяця з дня одержання пропозицій. Рішення громадських слухань, а також рішення органів місцевого самоврядування та її посадових осіб по розгляду рішень громадських слухань оприлюднюються не пізніше ніж за 7 днів з дня ухвалення рішення (рішення, пропозицій, розпорядження, наказу тощо) через міські засоби масової інформації (не менше ніж у трьох друкованих засобах масової інформації, що мають найбільший тираж, газету «Луцький замок», офіційний сайт Луцької міської ради).

Стаття 28. Місцеві ініціативи.

1. Лучани мають право ініціювати розгляд міською радою (у порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного Конституцією і законами України до відання місцевого самоврядування.

2. Місцева ініціатива – це викладена в письмовій формі пропозиція про розгляд міською радою та/або її виконавчим комітетом проекту рішення з питань, віднесених до її повноважень.

3. Для ініціювання розгляду у міській раді питань члени територіальної громади створюють ініціативну групу у складі не менше 3 (трьох) жителів міста, про що складають заяву, підписану всіма членами ініціативної групи. Заява реєструється в міській раді не пізніше ніж за 7 днів до дати проведення зборів. В заяві необхідно вказати:

- прізвище, ім'я та по-батькові всіх членів ініціативної групи, їх домашні адреси;
- мета створення ініціативної групи;
- місце і час проведення зборів громадян для ініціювання розгляду питань у міській раді;
- інші відомості.

4. Про надходження заяви ініціативної групи в обов'язковому порядку сповіщаються депутати міської ради.

5. Ініціативна група проводить збори громадян з питань місцевої ініціативи. На зборах обов'язкова присутність не менше 15 громадян-членів територіальної громади міста, які досягли 18 років. Участь у зборах можуть брати депутати міської ради, міський голова, його заступники, керівники виконавчих органів ради та керівники комунальних установ і підприємств.

6. Збори громадян з питань місцевої ініціативи приймають відповідне рішення більшістю голосів. За результатами зборів складається протокол, який подається в міську раду. До протоколу додається список громадян, які були присутні на зборах із зазначенням їх місця проживання. Протокол зборів громадян у строк не пізніше ніж через 7 днів після подання розглядається міським головою, його заступниками та секретарем ради. Відділу секретаріату міської ради доручається підготувати на найближче засідання відповідного

органу у вигляді проекту рішення питання місцевої ініціативи на розгляд сесії міської ради або засідання виконавчого комітету.

7. Міська рада та/або виконавчий комітет на відкритому засіданні розглядає питання місцевої ініціативи за участю членів ініціативної групи та приймає відповідне рішення.

Стаття 29. Колективні та індивідуальні звернення лучан до органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Лучани мають право надсилати індивідуальні та колективні звернення або особисто звертатися до міської ради, депутатів міської ради, міського голови, його заступників, посадових осіб міської ради та її виконавчих органів відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються діяльності міської ради та її виконавчих органів, із заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та із скаргою про їх порушення.

2. Колективними визнаються звернення до органів і посадових осіб міського самоврядування за умови наявності не менш як п'яти підписів мешканців міста. Колективні звернення з кількістю підписів більше п'ятнадцяти розглядаються органами і посадовими особами міського самоврядування, до яких вони надійшли, у першочерговому порядку, протягом 3-х робочих днів з дня надходження. Розгляд, як правило, відбувається у присутності одного чи кількох громадян, які підписали колективне звернення.

3. Колективні звернення мешканців міста можуть мати на меті:

а) внесення до міської ради, міського голови, виконавчого органу міської ради конкретних пропозицій з питань соціально-економічного та культурного розвитку міста чи окремих його територій;

б) аналіз роботи міської влади з різних питань життя міста;

в) вимогу звітувати про виконання окремих завдань, пов'язаних із соціально-економічним та культурним розвитком міста, станом довкілля, громадської безпеки, охорони громадського порядку, з інших питань, віднесених чинним законодавством до відання міського самоврядування;

г) порушення питання про недовіру посадовій особі органу міського самоврядування;

г) інші вимоги, виконання яких не виходить за межі визначених чинним законодавством повноважень органів і посадових осіб міського самоврядування.

4. Колективні та індивідуальні звернення лучан розглядаються та на них дається обґрунтована відповідь у встановлені законом строки.

5. Збір голосів в підтримку петиції здійснюється протягом 14 днів від дня опублікування петиції. Голосувати в підтримку петиції можуть громадяни, що пройшли реєстрацію на офіційному сайті ради.

Петиція вважається підтриманою якщо в її підтримку проголосувало не менш як 300 осіб та не раніше п'ятнадцятого дня з моменту опублікування петиції.

Стаття 30. Право на особисту участь в обговоренні питань міського життя

1. Кожен лучанин має право вільно обговорювати важливі питання життя міста.
2. З метою залучення лучан до обговорення питань міського життя й урахування громадської думки органи міського самоврядування оприлюднюють у міських засобах масової інформації проекти програм соціально-економічного розвитку міста і приватизації об'єктів комунальної власності, міського бюджету, регуляторних актів, нормативно-правових актів, що торкаються інтересів усіх або більшості лучан.

Стаття 31. Участь у масових мирних акціях

1. Лучани мають право відповідно до Конституції України збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи, демонстрації, пікетування. Метою таких акцій може бути привернення уваги органів і посадових осіб міського самоврядування до актуальних проблем загальноміського значення, що вимагають негайного розв'язання; до проблем соціального забезпечення мешканців міста, охорони довкілля, підтримання громадської безпеки тощо.
2. Про мету, час і місце проведення масових акцій їх організатори завчасно сповіщають міську владу у спосіб, визначений Положенням про порядок організації та проведення у місті недержавних масових заходів, що затверджується Луцькою міською радою.
3. Якщо мета масових акцій суперечить положенням Конституції України та інтересам національної безпеки, їх проведення може спричинитися до порушення громадського порядку і спокою, стати поштовхом до заворушень і злочинів, завдати шкоди здоров'ю населення, порушити права і свободи інших людей, відповідні органи та посадові особи міського самоврядування зобов'язані звернутися до суду, який може заборонити проведення таких масових акцій.

Стаття 32. Інші форми участі лучан у міському самоврядуванні

1. Перелік форм участі мешканців міста у здійсненні міського самоврядування, визначений цим Статутом, не є вичерпним.
2. Міська влада сприяє становленню нових форм участі лучан у здійсненні міського самоврядування.
3. Мешканці міста можуть бути членами комісій, що утворюються на громадських засадах при органах і посадових особах міського самоврядування. Перелік цих комісій і Положення про кожну з них затверджуються міською радою.
4. Лучани можуть брати участь у роботі громадських рад, що утворюються при міській раді з метою вивчення потреб окремих категорій мешканців міста та чинної практики надання їм соціальних послуг, залучення їх до здійснення міського самоврядування. За рішенням міської ради можуть бути утворені ради пенсіонерів, інвалідів, іноземців, біженців, воїнів-інтернаціоналістів, учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи; військовослужбовців, не забезпечених житлом, тощо. Положення про кожну з цих рад затверджуються

міською радою.

5. Мешканці міста можуть брати участь у проведенні громадських експертиз проектів рішень міської ради з питань, що мають важливе значення для міської громади, визначають основні напрями соціально-економічного та культурного розвитку міста.

6. Лучани можуть залучатися на добровільних засадах до виконання громадських робіт з благоустрою території міста, надання послуг соціально незахищеним категоріям громадян.

Стаття 33. Участь у здійсненні міського самоврядування

через об'єднання громадян та осередки політичних партій

1. Лучани можуть брати участь у здійсненні міського самоврядування через діяльність зареєстрованих в установленому законом порядку місцевих територіальних організацій об'єднань громадян та осередків політичних партій, членами яких вони є.

2. Об'єднання громадян і осередки політичних партій:

а) беруть участь в організації і проведенні місцевих виборів та міських референдумів;

б) через своїх депутатів у міській раді беруть участь у розробці і здійсненні політики міського самоврядування, створюють відповідно до закону та Регламенту роботи Луцької міської ради депутатські фракції;

в) сприяють залученню лучан до обговорення важливих питань соціально-економічного та культурного розвитку міста;

г) беруть участь у роботі комісій, утворених на громадських засадах при органах і посадових особах міського самоврядування; у роботі громадських рад, утворених при міській раді; у проведенні громадських слухань і громадських експертиз проектів рішень міської ради з важливих для міської громади питань.

3. Міська влада створює належні умови для участі об'єднань громадян і політичних партій у здійсненні міського самоврядування.

Стаття 34. Побратимські зв'язки міської громади

1. Міська громада прагне налагодження дружніх зв'язків з громадами міст - обласних центрів України, обласних центрів сусідніх із Волинською областю, громадами міст-побратимів інших країн світу.

2. Побратимські зв'язки міської громади мають сприяти:

а) зміцненню дружби між народами та налагодженню економічного і культурного співробітництва між державами та міськими громадами;

б) обмінові досвідом здійснення міського самоврядування з метою удосконалення системи управління містом;

в) вивченню способів і механізмів розв'язання соціально-економічних проблем в інших країнах світу; впровадженню їхнього досвіду у себе;

г) долученню мешканців міста до історичних та культурних цінностей інших народів;

г) поширенню інформації про можливості та соціально-економічні й культурні

досягнення міста;

д) залученню інвестицій у промисловість та комунальне господарство міста;

е) розвитку туризму та пов'язаної з ним інфраструктури.

3. Міська влада сприяє розвитку міжнародних зв'язків міської громади з громадами міст-побратимів інших країн світу, здійснює обмін делегаціями посадових осіб та депутатів міської ради, керівників та представників комунальних підприємств, установ і організацій міста; представників різних професій, дітей і молоді, мистецьких колективів та колективів художньої самодіяльності, спортсменів та спортивних команд.

Міська влада може створювати представництва міської громади в містах-побратимах інших країн світу.

Розділ IV. Міська влада

Стаття 35. Система міської влади

1. До системи міської влади, через яку міська громада здійснює міське самоврядування, входять:

а) міська рада;

б) міський голова;

в) виконавчий комітет міської ради;

г) департаменти, управління, відділи та інші виконавчі органи міської ради;

г) органи самоорганізації населення.

Стаття 36. Основні принципи діяльності міської влади

1. Діяльність міської влади ґрунтується на принципах прозорості, відповідальності та ефективності.

2. Принцип прозорості передбачає широке висвітлення діяльності міської влади в засобах масової інформації, залучення громадськості до обговорення актуальних питань життя міста, роз'яснення мотивів прийняття та суті рішень, що зачіпають інтереси міської громади.

3. Принцип відповідальності ґрунтується на визначеному законом та цим Статутом обов'язку органів і посадових осіб міського самоврядування періодично звітувати перед міською громадою про свою діяльність, нести відповідальність згідно з чинним законодавством за дії чи бездіяльність, що завдали шкоди інтересам міської громади.

4. Принцип ефективності накладає на міську владу обов'язок досягати запланованих цілей при залученні мінімального обсягу матеріальних та фінансових ресурсів з отриманням максимально можливого результату.

Стаття 37. Міська рада - представницький орган міської громади

1. Міська рада є органом, що представляє міську громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження міського самоврядування, визначені Конституцією та законами України.

2. Міська рада складається з депутатів і обирається міською громадою терміном на п'ять років.

3. Міська рада має право розглядати і вирішувати питання, віднесені

Конституцією і законами України до її відання. Перелік питань, що вирішуються виключно на пленарних засіданнях міської ради, визначається Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні". Порядок і процедура формування, організації та діяльності міської ради встановлюються Регламентом роботи Луцької міської ради.

4. Міська рада утворює постійні й тимчасові комісії міської ради - органи, що обираються з її депутатів для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, віднесених до відома ради; здійснення контролю за виконанням рішень ради, її виконавчих органів.

Перелік, функціональна спрямованість і порядок організації роботи постійних комісій визначаються Регламентом роботи Луцької міської ради і Положеннями про постійні комісії, що їх затверджує міська рада.

5. Пленарні засідання міської ради є відкритими і гласними. На них можуть бути присутні члени міської громади за умови, що вони не порушують установленого Регламентом роботи Луцької міської ради порядку. Присутнім на пленарному засіданні ради особам, які не є депутатами, може бути надане слово для виступу, якщо за це проголосувало більше половини присутніх на сесії депутатів.

6. Міською громадою у будь-який час може бути достроково припинено повноваження міської ради, якщо вона приймає рішення з порушенням Конституції або законів України, прав і свобод громадян, не вирішує питань, віднесених до її відома, не проводить без поважних причин сесій ради у встановлені законом строки. Рішення про це приймає міський референдум, який проводиться на вимогу не менш як однієї десятої частини лучан, що мають право голосу, або з ініціативи міського голови.

Стаття 38. Депутати міської ради та їхні виборці

1. Депутат міської ради є представником інтересів міської громади та виборців. Він обирається відповідно до Конституції України та закону на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років.

2. Депутат міської ради зобов'язаний:

а) підтримувати зв'язок з виборцями, міською громадою, трудовими колективами і громадськими організаціями, які висунули його кандидатом у депутати міської ради, а також колективами інших підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності, розташованими на території його виборчого округу;

б) не рідше одного разу на півріччя інформувати виборців про роботу міської ради та її органів, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, міського бюджету, рішень ради і доручень виборців;

в) вивчати громадську думку, потреби міської громади і виборців, безпосередньо брати участь у їх розв'язанні;

г) визначати і оприлюднювати дні, години та місце прийому виборців, вести регулярний, не рідше одного разу на місяць, прийом виборців; розглядати їхні звернення, заяви і скарги; вживати заходів щодо забезпечення оперативного їх

виконання.

3. Депутат міської ради є підзвітним виборцям територіальної громади. Він періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями. Міська рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів міської ради перед виборцями.

Звіт депутата міської ради може бути проведено у будь-який час на вимогу зборів громадян за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення. Депутат міської ради не пізніше як за сім днів повідомляє виборців про час і місце проведення звіту через місцеві засоби масової інформації або в інший спосіб.

4. Виборці можуть давати своєму депутатові міської ради доручення на зборах під час його звітів чи зустрічей з питань, що впливають з потреб міської громади. Доручення виборців не повинні суперечити законодавству України, а їх виконання має належати до відання міської ради та її органів. Доручення виборців депутатові міської ради має бути підтримане більшістю учасників зборів.

Доручення виборців, виконання яких потребує прийняття міською радою або її виконавчими органами рішення, фінансових або інших матеріальних витрат, доводиться депутатом міської ради до відома ради або її органів.

Депутат міської ради періодично інформує своїх виборців про результати розгляду радою та її виконавчими органами доручень виборців та особисту участь в організації їх виконання.

5. Депутат міської ради є повноважним і рівноправним членом міської ради. Його повноваження і діяльність у міській раді визначаються Законами України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про статус депутатів місцевих рад", Регламентом роботи Луцької міської ради.

6. Депутат міської ради, який не виправдав довір'я виборців, може бути в будь-який час відкликаний ними у порядку, установленому Законом України "Про статус депутатів місцевих рад".

Стаття 39. Міський голова і міська громада

1. Міський голова є головною посадовою особою міської громади. Він обирається міською громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права таємним голосуванням строком на чотири роки в порядку, визначеному законом.

2. Діяльність і повноваження міського голови визначаються Конституцією України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", цим Статутом, Регламентом роботи Луцької міської ради.

3. Міський голова:

- а) може скликати загальні збори громадян за місцем проживання;
- б) забезпечує виконання рішень міського референдуму;
- в) утворює дорадчий комітет для підготовки і проведення громадських слухань;
- г) представляє міську громаду у відносинах з державними органами, іншими органами міського самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, а також у міжнародних відносинах;

- г) укладає від імені міської громади договори та угоди;
- д) веде особистий прийом громадян;
- е) забезпечує на території міста додержання законодавства щодо розгляду звернень громадян та їх об'єднань.

4. При здійсненні наданих повноважень міський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед міською громадою.

Міський голова не рідше одного разу на рік звітує про свою роботу перед міською громадою на відкритій зустрічі з громадянами.

5. Міська громада у будь-який час може достроково припинити повноваження міського голови, якщо він порушує Конституцію або закони України, обмежує права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому законом повноважень. Рішення про це приймає міський референдум, який проводиться на вимогу не менш як однієї десятої частини лучан, що мають право голосу, або за ініціативою міської ради.

Стаття 40. Виконавчі органи міської ради

1. Виконавчими органами міської ради є її виконавчий комітет, управління, відділи та інші утворені міською радою виконавчі органи.

2. У межах, встановлених законами України, виконавчі органи міської ради здійснюють власні і делеговані повноваження у сферах і галузях:

а) соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку;

б) бюджету, фінансів і цін;

в) управління комунальною власністю;

г) житлово-комунального господарства;

ґ) побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування;

д) транспорту і зв'язку;

е) будівництва;

є) освіти;

ж) охорони здоров'я;

з) культури;

и) фізкультури і спорту;

і) регулювання земельних відносин і охорони навколишнього природного середовища;

ї) соціального захисту населення;

й) зовнішньоекономічної діяльності;

к) оборонної діяльності;

л) адміністративно-територіального устрою;

м) забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод, законних інтересів громадян;

н) інші повноваження.

3. Найвищим виконавчим органом міської ради є її виконавчий комітет, який очолює міський голова.

Виконавчий комітет координує діяльність інших виконавчих органів міської ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності міської громади, заслуховує звіти про роботу їх керівників; має право змінювати або скасовувати акти підпорядкованих йому виконавчих органів

міської ради, а також їх посадових осіб.

4. Міська рада в межах затверджених нею структури і штатів може створювати департаменти, управління, відділи та інші виконавчі органи для здійснення повноважень виконавчих органів ради. Діяльність зазначених виконавчих органів ради здійснюється відповідно до Положень про управління, відділи та інші виконавчі органи, що їх затверджує міська рада.

5. Виконавчі органи міської ради є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед міською громадою. Вони періодично, але не менш як два рази на рік, інформують населення про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, міського бюджету, з інших питань місцевого значення, звітують перед міською громадою про свою діяльність.

Перший заступник і заступники міського голови та інші члени виконавчого комітету міської ради, керівники виконавчих органів міської ради ведуть особистий прийом громадян.

Стаття 41. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування

1. Органи і посадові особи міського самоврядування в межах своїх повноважень приймають нормативно-правові та інші акти:

- а) міська рада - рішення;
- б) міський голова - розпорядження;
- в) виконавчий комітет міської ради - рішення;
- г) постійні комісії міської ради - висновки, рекомендації;
- г) керівники департаментів, управлінь, відділів, інших виконавчих органів - накази;

2. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також жителями, що постійно або тимчасово мешкають на території міста.

3. Нормативно-правові акти органів і посадових осіб міського самоврядування набирають чинності після їх офіційного оприлюднення в міських засобах масової інформації, якщо цими актами не встановлено більш пізній строк уведення їх у дію.

4. Акти органів і посадових осіб міського самоврядування через їхню невідповідність Конституції і законам України можуть бути визнані незаконними в судовому порядку і підлягають скасуванню органом або посадовою особою, що видала такий акт.

Стаття 42. Адміністративна комісія

1. Адміністративна комісія - це колегіальний орган, який утворюється при виконавчому комітетові міської ради для розгляду і вирішення всіх справ про адміністративні правопорушення, за винятком справ, віднесених Кодексом України про адміністративні правопорушення до відання інших органів (посадових осіб).

2. Розгляд і вирішення справ в адміністративній комісії має сприяти вихованню громадян у дусі точного і неухильного додержання законів, правил співжиття,

чесного ставлення до державного і громадського обов'язку, поваги до прав, честі й гідності громадян, а також запобіганню вчиненню нових правопорушень як самими правопорушниками, так і іншими особами.

3. Адміністративна комісія розглядає відповідно до чинного законодавства справи про адміністративні правопорушення:

- а) у галузі охорони праці і здоров'я населення;
- б) у галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії та культури;
- в) у промисловості, будівництві та в галузі використання електричної і теплової енергії;
- г) на транспорті, у галузі шляхового господарства і зв'язку;
- ґ) у галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою;
- д) у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності;
- е) що посягають на громадський порядок і громадську безпеку;
- є) що посягають на встановлений порядок управління.

4. Склад адміністративної комісії затверджується рішенням виконавчого комітету Луцької міської ради.

Порядок розгляду нею справ про адміністративні правопорушення визначається чинним законодавством та Положенням про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Луцької міської ради, що його затверджує виконавчий комітет.

Стаття 43. Управління муніципальної поліції

1. У місті Луцьку створюється управління муніципальної поліції, яка утримується за рахунок коштів міського бюджету.

2. Завданням управління муніципальної поліції є:

- а) контроль за дотриманням і виконанням рішень міської ради та розпоряджень міського голови з питань санітарії та екології, впорядкування вуличної торгівлі;
- б) сприяння органам міліції у підтримці належного порядку в місті;
- в) благоустрою території, контролю за чистотою вулиць, парків, скверів та прибудинкових територій.

На управління можуть бути також покладені і інші завдання, що не суперечать чинному законодавству України.

Правовою основою діяльності управління муніципальної поліції є Положення про управління муніципальної поліції, затверджене Луцькою міською радою.

Стаття 44. Органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення - це представницькі органи, що створюються жителями, які на законних підставах проживають на території міста або його частини, для вирішення таких завдань:

- а) створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;
- б) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;

в) участі в реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

2. Органами самоорганізації населення є:

- а) будинкові комітети;
- б) вуличні комітети;
- в) квартальні комітети;
- г) комітети мікрорайонів;

3. Порядок створення і діяльність органів самоорганізації населення визначаються Законом України "Про органи самоорганізації населення".

4. Органу самоорганізації населення у межах території його діяльності можуть надаватися власні і делеговані міською радою повноваження. Перелік власних повноважень органів самоорганізації населення визначено Законом України "Про органи самоорганізації населення". Делегованими є повноваження міської ради, якими вона додатково наділяє орган самоорганізації населення.

5. Міська рада передає органу самоорганізації населення відповідні кошти, а також матеріально-технічні та інші ресурси, необхідні для реалізації власних і делегованих повноважень, здійснює контроль за їх використанням.

Стаття 45. Участь у добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування

1. Міська рада та її органи з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів міської громади можуть входити в асоціації та інші форми добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування, що мають обласний, міжобласний, всеукраїнський статус і зареєстровані згідно з чинним законодавством України.

2. Міська рада та її органи можуть входити до міжнародних асоціацій та інших добровільних об'єднань органів місцевого самоврядування.

3. Міська влада забезпечує фінансові та інші зобов'язання, що впливають з участі міської ради та її органів в добровільних об'єднаннях органів місцевого самоврядування.

Стаття 46. Відносини міської влади з органами державної влади

1. Відносини органів і посадових осіб міського самоврядування з органами державної влади, діяльність яких поширюється на територію міста, будуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги, ефективного розв'язання проблем соціально-економічного і культурного розвитку міста, належної реалізації в місті функцій виконавчої влади.

2. Міська влада здійснює функції міського самоврядування незалежно від органів державної влади. Органи та посадові особи державної влади не мають права втручатися у законну діяльність органів та посадових осіб міського самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією і законами України до повноважень міської влади, крім виконання делегованих їм міською радою повноважень та в інших випадках, передбачених законом.

3. Виконавчі органи міської ради з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади підконтрольні відповідним органам державної влади.

4. Міський голова відповідає за організацію зв'язків органів і посадових осіб міського самоврядування з органами державної влади.

Стаття 47. Відносини та співпраця міської влади з підприємствами, установами і організаціями різних форм власності

1. Відносини міської влади з підприємствами, установами і організаціями, що розташовані на території міста, ґрунтуються на суворому дотриманні законодавства і визначаються формою їх власності.

2. Щодо підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності міської громади, відповідні органи і посадові особи міського самоврядування можуть здійснювати такі функції:

- а) утворювати, реорганізовувати, перепрофільовувати та ліквідувати підприємства, установи і організації комунальної власності міської громади в порядку, визначеному законодавством; призначати та звільняти з посади їхніх керівників;
- б) визначати мету, функції, організаційні форми та порядок діяльності, затверджувати статuti створюваних ними підприємств, установ та організацій;
- в) встановлювати в порядку і в межах, визначених законодавством, тарифи оплати побутових, комунальних, транспортних та інших послуг, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності міської громади;
- г) у межах, визначених законодавством, вирішувати питання відчуження об'єктів комунальної власності;
- ґ) встановлювати для підприємств, установ і організацій, що належать до комунальної власності міської громади, розмір частини прибутку, яка підлягає зарахуванню до міського бюджету;
- д) контролювати ефективність і законність використання майна комунальних підприємств, установ і організацій міста в порядку, визначеному чинним законодавством;
- е) виконувати інші функції, передбачені чинним законодавством.

3. З підприємствами, установами і організаціями, які не перебувають у комунальній власності міської громади, органи і посадові особи міського самоврядування будують свої відносини на договірній та податковій основі.

При цьому органи і посадові особи міського самоврядування у межах повноважень, визначених законодавством, можуть приймати рішення щодо:

- а) надання фінансової допомоги, а також пільг на податки і збори, які входять до міського бюджету, для підприємств, установ і організацій, діяльність яких має важливе значення для соціально-економічного і культурного розвитку міста;
- б) встановлення відповідно до чинного законодавства норм та правил ведення ними господарської діяльності з питань, що стосуються екологічної безпеки та соціально-економічного і культурного розвитку міста;
- в) залучення підприємств, установ та організацій (незалежно від форм власності) до участі у комплексному соціально-економічному розвитку міста;
- г) участі в обслуговуванні населення засобами транспорту і зв'язку;
- ґ) розміщення замовлень на виробництво продукції, виконання робіт (послуг), необхідних для міської громади;

- д) залучення підприємств, установ та організацій (незалежно від форм власності) до участі в розвитку потужностей будівельної індустрії і промисловості будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування;
- е) інших питань в рамках чинного законодавства.

Стаття 48. Міжнародне співробітництво

1. Міська влада може самостійно здійснювати міжнародну діяльність, крім випадків, коли згідно з чинним законодавством відповідні заходи мають погоджуватися з Міністерством закордонних справ України.
2. Органи міського самоврядування з метою розвитку зовнішньоекономічних, науково-технічних, культурних, спортивних та інших зв'язків мають право укладати угоди про співробітництво з зарубіжними суб'єктами місцевого самоврядування та щорічні протоколи щодо здійснення конкретних заходів у рамках цих угод.
Підписані уповноваженими посадовими особами угоди і домовленості обов'язково затверджуються міською радою.

Розділ V. Власність міської громади

Стаття 49. Комунальна власність міської громади

1. Міська громада має право комунальної власності - право на свій розсуд і на підставі закону безпосередньо і через органи міського самоврядування володіти, користуватися та розпоряджатися нею. Об'єкти права комунальної власності можуть знаходитися як на території міста, так і за його межами.
2. До об'єктів права комунальної власності міської громади належать:
  - а) рухоме та нерухоме майно;
  - б) доходи міського бюджету, у тому числі кошти цільових фондів та кошти валютних рахунків;
  - в) землі міської громади, не передані в інші форми власності;
  - г) водойми загального користування та інші природні ресурси;
  - г) підприємства, установи, організації, у тому числі банки, страхові товариства, а також пенсійні фонди, частки в майні підприємств;
  - д) житловий фонд, нежитлові приміщення;
  - е) заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування;
  - є) об'єкти загальноміського користування: дороги, мости, шляхопроводи, площі, парки, сквери, фонтани, громадські туалети, колодязі, зливово-каналізація;
  - ж) цвинтарі;
  - з) автомобільні стоянки;
  - и) цінні папери та інші фінансові активи;
  - і) частки у спільній власності територіальних громад, що перебуває в управлінні обласної ради;
  - ї) інше майно і майнові права, віднесені чинним законодавством до об'єктів права комунальної власності міської громади.

3. Перелік об'єктів права комунальної власності міської громади затверджується міською радою за поданням виконавчого органу міської ради, що веде реєстр об'єктів комунальної власності.

4. Суб'єктом права комунальної власності є міська громада. Від її імені та в її інтересах управління об'єктами права комунальної власності здійснює міська рада та уповноважені нею органи.

5. Міська рада своїми рішеннями визначає порядок володіння, користування і розпорядження комунальною власністю міської громади, передачі окремих об'єктів комунальної власності у спільну власність територіальних громад сіл, селищ і міст області. Повноваження щодо користування та розпорядження окремими об'єктами комунальної власності міська рада може передати виконавчим органам міської ради.

Стаття 50. Виключна власність міста Луцька

1. Виключно у комунальній власності міста перебувають об'єкти, що мають важливе загальноміське значення для життєзабезпечення міста, задоволення потреб міської громади та для збереження історико-культурних об'єктів міста (міські системи водо- та енергопостачання, інженерні комунікації, пам'ятки культури та архітектури, музеї, природні ландшафти тощо).

2. Перелік об'єктів виключно комунальної власності визначається рішенням міської ради.

3. Визначені рішенням міської ради об'єкти виключно комунальної власності міста не можуть бути відчужені в будь-якій формі.

Стаття 51. Фінанси міста

1. Фінанси міста складаються з:

- коштів міського бюджету;
- коштів позабюджетних і цільових фондів;
- фінансово-кредитних ресурсів;
- страхових ресурсів;
- коштів підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності міста;
- відповідної частки коштів підприємств, установ та організацій, створених за пайовою участю органів міського самоврядування;
- коштів, отриманих від розміщення міських позик та коштів валютних фондів;
- коштів, отриманих від проведення міських лотерей;
- коштів, отриманих від приватизації комунального майна міста;
- кошти органів самоорганізації населення;
- інших фінансових ресурсів, переданих місту.

Стаття 52. Міський бюджет

1. Міський бюджет (бюджет міського самоврядування) - це план утворення та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, що їх здійснюють органи міського самоврядування протягом бюджетного періоду, який становить один календарний рік: починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

2. Діяльність органів міського самоврядування, пов'язана з міським бюджетом - бюджетний процес - охоплює:

- а) складання проекту бюджету;
- б) його розгляд;
- в) затвердження бюджету;
- г) його виконання;
- д) контроль за його виконанням;
- е) розгляд звітів про виконання бюджету.

3. Складання проекту міського бюджету здійснюють виконавчі органи міської ради в порядку, визначеному Бюджетним кодексом України. Проект рішення про міський бюджет перед унесенням його на розгляд міської ради схвалюється виконавчим комітетом міської ради.

Попередній розгляд проекту міського бюджету в міській раді передбачає його вивчення, підготовку висновків і рекомендацій постійними комісіями міської ради.

4. Затвердження міського бюджету здійснюється на пленарному засіданні міської ради за процедурою, визначеною Регламентом роботи Луцької міської ради.

5. Квартальні та річні звіти про виконання міського бюджету подаються до міської ради її виконавчим комітетом. Перевірка звіту здійснюється бюджетною комісією міської ради, після чого міська рада затверджує звіт про виконання бюджету або приймає інше рішення з цього приводу.

6. Органи міського самоврядування забезпечують публікацію інформації про міський бюджет, у тому числі рішень про міський бюджет та періодичних звітів про його виконання. Рішення про міський бюджет повинно бути оприлюднене в засобах масової інформації не пізніше десяти днів з дня його прийняття.

Стаття 53. Доходи міського бюджету

1. Доходи міського бюджету поділяються на два кошики:

- перший кошик - податки і збори (обов'язкові платежі), що закріплені Бюджетним кодексом України на постійній основі за міським бюджетом та враховуються при визначенні обсягу безоплатної і безповоротної передачі коштів з Державного бюджету до міського і навпаки (міжбюджетних трансфертів);
- другий кошик - власні, визначені Бюджетним кодексом України надходження, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

2. До доходів першого кошика належать:

- а) податок з доходів фізичних осіб у частині, визначеній Бюджетним кодексом України;
- б) державне мито в частині, що належить міському бюджету;
- в) плата за ліцензії на проведення певних видів господарської діяльності, що справляється виконавчими органами міської ради;

- г) плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, що справляється виконавчими органами міської ради;
- г) плата за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності, що справляється виконавчими органами міської ради;
- д) надходження адміністративних штрафів, що накладаються утвореною виконавчим комітетом міської ради адміністративною комісією;
- е) єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва в частині, що належить міському бюджету.

Склад і частка доходів першого кошика міського бюджету можуть змінюватися Законом України "Про державний бюджет України".

3. Власні доходи міського бюджету (другий кошик) утворюються за рахунок:

- а) місцевих податків і зборів;
- б) плати за землю в частині, визначеній Бюджетним кодексом України;
- в) податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів у частині, що зараховується до міського бюджету;
- г) надходження сум відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами;
- г) податку на промисел, що зараховується до міського бюджету;
- д) надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності міської громади;
- е) плати за забруднення навколишнього природного середовища в частині, що зараховується до міського бюджету;
- є) коштів від відчуження майна, яке знаходиться в комунальній власності, у тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у комунальній власності;
- ж) фіксованого сільськогосподарського податку в частині, що зараховується до міського бюджету;
- з) плати за оренду майнових комплексів, що знаходяться в комунальній власності;
- и) надходжень від місцевих грошово-речових лотерей;
- і) плати за гарантії, надані з дотриманням умов, визначених Бюджетним кодексом України;
- ї) грантів та дарунків у вартісному обрахуванні;
- й) власних надходжень бюджетних установ, що утримуються за рахунок коштів міського бюджету;
- к) податку на прибуток підприємств комунальної власності;
- л) платежів за спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення;
- м) інших надходжень, передбачених законом.

Стаття 54. Видатки міського бюджету

1. Видатки, що здійснюються з міського бюджету, поділяються на дві групи:

- а) видатки за рахунок доходів першого кошика, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів;
- б) видатки за рахунок власних надходжень (доходів другого кошика), що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

2. До видатків, що здійснюються з міського бюджету та враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

- а) утримання органів міського самоврядування;
- б) освіту (дошкільну, загальну середню освіту, освіту громадян, що потребують соціальної допомоги і реабілітації; державні освітні програми);
- в) охорону здоров'я (первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу; програми медико-санітарної освіти);
- г) соціальний захист та соціальне забезпечення: державні програми соціального забезпечення (притулки для неповнолітніх, територіальні центри та відділення соціальної допомоги на дому); державні програми соціального захисту (пільги ветеранам війни і праці, допомога сім'ям з дітьми, додаткові виплати населенню на покриття витрат з оплати житлово-комунальних послуг, компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян); державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян; міські програми і заходи щодо реалізації державної політики стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї;
- г) державні культурно-освітні та театральні-видовищні програми (театри, бібліотеки, музеї, виставки, палаци і будинки культури, школи естетичного виховання дітей);
- д) державні програми розвитку фізичної культури і спорту (утримання та навчально-тренувальна робота дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх типів, заходи з фізичної культури і спорту, фінансова підтримка організацій фізкультурно-спортивної спрямованості і спортивних споруд місцевого значення).

3. До видатків, що здійснюються з міського бюджету та не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів, належать видатки на:

- а) місцеву пожежну охорону;
- б) позашкільну освіту;
- в) соціальний захист та соціальне забезпечення (міські програми стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї; міські програми соціального захисту окремих категорій населення);
- г) міські програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою міста;
- г) культурно-мистецькі програми місцевого значення;
- д) програми підтримки кінематографії та засобів масової інформації місцевого значення;
- е) міські програми з розвитку фізичної культури і спорту;
- є) типове проектування, реставрацію та охорону пам'яток архітектури місцевого значення;
- ж) транспорт, дорожнє господарство;
- з) обслуговування боргу органів міського самоврядування;
- и) програми природоохоронних заходів місцевого значення;
- і) управління комунальним майном;
- ї) регулювання земельних відносин;
- й) інші програми, затверджені міською радою згідно з законом.

4. Міська рада може передавати видатки на виконання всіх або частини

власних повноважень обласній раді з передачею відповідних коштів до обласного бюджету у вигляді міжбюджетного трансферту. Передача видатків здійснюється за спільним рішенням міської і обласної рад на договірних засадах.

Стаття 55. Бюджет розвитку міського бюджету

1. Бюджет розвитку міського бюджету - це план утворення і використання коштів, що спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного розвитку міста, пов'язаних зі здійсненням інвестиційної та інноваційної діяльності.

2. Надходження до бюджету розвитку міського бюджету складаються з:

- а) коштів від відчуження майна, яке перебуває в комунальній власності, у тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;
- б) надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності міської громади;
- в) коштів, які передаються з іншої частини міського бюджету за рішенням міської ради;
- г) запозичень, здійснених у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України та іншими законами України;
- г) субвенцій з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів.

3. До витрат бюджету розвитку міського бюджету належать:

- а) погашення основної суми боргу міського самоврядування;
- б) капітальні вкладення;
- в) внески органів міського самоврядування у статутні фонди суб'єктів підприємницької діяльності.

Стаття 56. Запозичення до міського бюджету

1. Запозичення до міського бюджету здійснюються на визначену мету і підлягають обов'язковому поверненню.

2. Запозичення до міського бюджету можуть бути здійснені лише для покриття:

- а) дефіциту бюджету розвитку міського бюджету;
- б) тимчасових касових розривів, що виникають під час виконання міського бюджету.

3. Запозичення до міського бюджету можуть здійснюватися у формі:

- а) випуску облігацій внутрішньої місцевої позики;
- б) укладення угод про отримання позик, кредитів, кредитних ліній у фінансових установах.

4. Запозичення до міського бюджету здійснюються за рішенням міської ради, у якому визначаються мета запозичення, його обсяг, відсотки за запозичення, строки сплати відсотків та основної суми боргу, форми здійснення запозичення.

Стаття 57. Місцеві податки і збори

1. Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі) - це обов'язкові внески до міського бюджету, що їх здійснюють фізичні та юридичні особи.

2. Міська рада самостійно встановлює місцеві податки і збори відповідно до

визначеного законом переліку і в межах граничних розмірів ставок.

Міська рада може встановити:

- а) комунальний податок;
- б) податок з реклами;
- в) податок з продажу імпортованих товарів;
- г) збір за паркування автомобілів;
- ґ) ринковий збір;
- д) збір за видачу ордера на квартиру;
- е) збір з власників собак;
- є) збір за право використання місцевої символіки;
- ж) збір за право проведення кіно- і телезйомок;
- з) збір за проведення місцевих аукціонів, конкурсного розпродажу і лотерей;
- и) збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі;
- і) інші місцеві податки і збори, установлені законом.

3. Механізми справляння та порядок сплати місцевих податків і зборів до міського бюджету визначаються чинним законодавством України.

4. Міська рада в межах своїх повноважень має право запроваджувати пільгові податкові ставки, повністю скасовувати окремі місцеві податки і збори або звільняти від їх сплати певні категорії платників та надавати відстрочки у сплаті місцевих податків і зборів.

Стаття 58. Пільги за рахунок міського бюджету

1. Міська рада може надавати за рахунок міського бюджету пільги фізичним і юридичним особам у випадках, передбачених законом.

Зазначені пільги поділяються на:

- а) ті, що зменшують доходи міського бюджету;
- б) ті, що збільшують його видатки.

2. Пільги, що зменшують доходи міського бюджету:

- а) зменшення податкових ставок;
- б) повне або часткове звільнення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів;
- в) відстрочка у сплаті податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

3. Пільги, що забезпечуються видатками з міського бюджету, можуть надаватися:

- а) представникам соціально малозахищених верств населення (інвалідам, ветеранам війни, пенсіонерам, дітям, багатодітним сім'ям, малозабезпеченим громадянам та ін.);
- б) почесним громадянам міста та особам, нагородженим міськими відзнаками;
- в) громадським та іншим організаціям, що опікуються інвалідами, ветеранами війни, пенсіонерами, дітьми, малозабезпеченими тощо.

Стаття 59. Цільові фонди міського бюджету

1. Міська рада може створювати цільові фонди, наповнення яких здійснюється за рахунок коштів, отриманих від добровільних внесків та пожертв громадян, підприємств, установ, організацій усіх форм власності; за рахунок інших джерел, визначених законом.

2. Порядок утворення і використання коштів цільових фондів міського бюджету визначається Положенням про цільові фонди міського бюджету, що його затверджує міська рада.

3. Міська рада щокварталу заслуховує і затверджує звіт про використання коштів цільових фондів міського бюджету або приймає з цього питання інше рішення

Стаття 60. Комунальне майно

1. До майна міської громади належить:

- а) майно комунальних підприємств, установ, організацій, закріплене за ними (знаходиться на балансі) на основі права повного господарського відання або оперативного управління;
- б) акції (частки, паї), що належать міській громаді у статутних фондах господарських товариств;
- в) комунальний житловий фонд;
- г) інше майно міської громади.

2. Усе майно, розташоване на території міста, за винятком майна державної, колективної, приватної та інших, установлених законом, форм власності, та визнане згідно з чинним законодавством як безгосподарне, є комунальною власністю міської громади.

3. Міська рада або уповноважені нею виконавчі органи міської ради від імені та в інтересах міської громади виконують усі майнові операції. Вони можуть:

- а) передавати комунальне майно у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам;
- б) здавати майно в оренду чи концесію;
- в) продавати і купувати майно;
- г) використовувати комунальне майно як заставу;
- г) вирішувати питання відчуження майна (приватизації);
- д) визначати в угодах і договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються або передаються у користування, оренду чи концесію;
- е) визначати в договорах відповідальність за їх неналежне виконання.

4. Порядок розгляду і вирішення у міській раді питань, пов'язаних з набуттям, здійсненням і припиненням права комунальної власності на майно, визначається відповідними Положеннями, що їх затверджує міська рада.

Стаття 61. Комунальні підприємства, установи і заклади

1. Міська рада від імені та в інтересах міської громади може створювати, реорганізовувати і ліквідувати комунальні підприємства, установи і заклади. Міська рада затверджує статuti комунальних підприємств, установ і закладів; визначає основні напрями їхньої діяльності, порядок використання їхнього прибутку.

2. Комунальні підприємства здійснюють не заборонену законом та визначену статутами підприємств виробничу, науково-дослідницьку, комерційну та іншу діяльність з метою одержання прибутку, володіють закріпленим за ними комунальним майном на основі права повного господарського відання.

3. Комунальні установи і заклади, які фінансуються з міського бюджету, володіють закріпленням за ними майном на основі права оперативного управління. Здійснюючи це право, комунальні установи і заклади не можуть розпоряджатися цим майном без згоди міської ради, якщо інше не передбачено їхніми статутами чи положеннями. Вони самостійно розпоряджаються коштами, що виділені з міського бюджету на їх фінансування; доходами, отриманими від господарської діяльності, та майном, придбаним за рахунок цих доходів.

Комунальні установи і заклади, які утримуються за рахунок міського бюджету, несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями лише коштами, що є в їхньому розпорядженні.

4. Міська рада не відповідає за зобов'язаннями створених нею юридичних осіб, а вони не відповідають за її зобов'язаннями.

Стаття 62. Міське господарство

1. Міське господарство складається з підприємств виробничої і соціальної сфери, які є комунальною власністю міської громади, а також підприємств тієї ж спеціалізації, що належать іншим власникам, але діяльність яких пов'язана переважно з обслуговуванням мешканців міста.

2. Міська рада оформляє свої взаємовідносини з підприємствами інших форм власності з допомогою договорів та угод про їхню участь у наданні соціальних послуг мешканцям міста. Вона може надавати зазначеним підприємствам переважне право на користування місцевими природними ресурсами та інші переваги, а також пільги щодо сплати місцевих податків і зборів, плати за землю та інших податків і обов'язкових платежів, якщо це дозволено законом.

3. Міська рада та її виконавчі органи координують діяльність підприємств, що виявили бажання увійти до складу міського господарства, з питань надання соціальних послуг міській громаді, сприяють розвитку та зміцненню їхньої виробничої та матеріально-фінансової бази.

Стаття 63. Комунальне житло

1. До комунального житла належить житловий фонд, що перебуває у власності міської громади.

2. Джерелом формування комунального житлового фонду є:

- а) будівництво нового житла;
- б) реконструкція існуючих гуртожитків та житлових будинків;
- в) передача у комунальну власність міської громади об'єктів права державної власності;
- г) передача у комунальну власність житла, вилученого на підставі судових рішень, дарування або визначеного у встановленому порядку безгосподарним;
- г) придбання житла на ринку.

3. Від імені та в інтересах міської громади органи міського самоврядування:

- а) здійснюють управління житловим фондом, організовують його належне утримання, обслуговування та ремонт;
- б) здійснюють контроль за використанням житла за призначенням;
- в) установлюють плату за житло;

- г) приймають рішення про зміну порядку використання житла, проведення його реконструкції, капітального ремонту;
- г) ведуть облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, приймають рішення про надання цим громадянам житла з комунального житлового фонду на підставах і в порядку, визначених законом;
- д) організують у встановленому порядку продаж квартир, що перебувають у комунальній власності;
- е) здійснюють вилучення з житлового фонду будинків, квартир (їх частин) шляхом приватизації;
- є) приймають у комунальну власність житло, що безоплатно передається його власниками.

4. Органи міського самоврядування створюють усі умови для приватизації комунального житла.

Стаття 64. Землі міської громади

1. Усі землі, що знаходяться в межах міста, крім земель приватної та державної власності, а також земельні ділянки за його межами, на яких розташовані об'єкти комунальної власності, є комунальною власністю міської громади.
2. Міська громада може об'єднувати на договірних засадах належні їй земельні ділянки із земельними ділянками інших територіальних громад.

Стаття 65. Право міської громади на землю

1. Міська громада набуває право комунальної власності на землю у разі:
    - а) передачі їй земель державної власності;
    - б) примусового відчуження земельних ділянок у власників з мотивів соціальної необхідності та для суспільних потреб;
    - в) прийняття спадщини;
    - г) придбання за договором купівлі-продажу, дарування, міни, іншими цивільно-правовими угодами;
    - г) виникнення інших підстав, передбачених законом.
  2. Право міської громади на землю припиняється у разі її відчуження:
    - а) передачі земельних ділянок у державну власність;
    - б) безоплатної приватизації земельних ділянок громадянам;
    - в) продажу земельних ділянок громадянам і юридичним особам;
    - г) примусового відчуження за рішенням суду;
    - г) за інших обставин, визначених законодавством України.
  3. Продаж земельних ділянок комунальної власності громадянам та юридичним особам здійснюється на конкурентних засадах (аукціон, конкурс), крім викупу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти нерухомого майна, що є власністю покупців цих ділянок.
- До земель міської громади, що не можуть передаватись у приватну власність належать:
- а) землі загального користування в місті (майдани, вулиці, проїзди, шляхи, набережні, парки, сквери, бульвари, цвинтарі, місця знешкодження та утилізації відходів тощо);
  - б) землі під залізницями, автомобільними дорогами, об'єктами повітряного і

трубопровідного транспорту;

в) землі під об'єктами природно-заповідного фонду, історико-культурного та оздоровчого призначення, що мають особливу екологічну, оздоровчу, наукову, естетичну та історико-культурну цінність, якщо інше не передбачено законом;

г) землі лісового і водного фондів, крім випадків, визначених Земельним кодексом України;

г) земельні ділянки, які використовуються для забезпечення діяльності органів міського самоврядування.

4. Землі міської громади можуть передаватись у тимчасове чи постійне користування громадянам і юридичним особам в порядку, передбаченому Земельним кодексом України.

Земельні ділянки комунальної власності можуть передаватись в короткострокову (не більше 5 років) та довгострокову (не більше 50 років) оренду громадянам та юридичним особам України, іноземним громадянам і особам без громадянства, іноземним юридичним особам, міжнародним об'єднанням та організаціям.

5. Від імені та в інтересах міської громади управління землями комунальної власності здійснює міська рада та уповноважені нею органи. Порядок розгляду питань земельних відносин у міській раді визначається відповідними Положеннями, прийнятими міською радою.

6. Використання земель на території міста є платним. Плата за землю справляється у вигляді земельного податку або орендної плати, які визначаються залежно від грошової оцінки землі. Ставки земельного податку диференціюються і затверджуються міською радою з урахуванням визначених законом середніх ставок податку, а також функціонального використання та місця знаходження земельної ділянки.

Земельний податок та орендна плата за землю є важливим джерелом наповнення міського бюджету.

Стаття 66. Природні ресурси - власність міської громади

1. Міська громада має право власності на всі природні ресурси, розташовані на території міста, за винятком природних ресурсів державної форми власності.

2. Право власності міської громади на природні ресурси поширюється на землю, корисні копалини, поверхневі і підземні води, ліси та іншу рослинність, тваринний світ, ландшафти та інші природні комплекси.

3. Від імені та в інтересах міської громади управління природними ресурсами на території міста здійснює міська рада і уповноважені нею органи, діяльність яких спрямовується на охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людей.

4. У порядку спеціального використання природних ресурсів громадянам, підприємствам, установам і організаціям можуть надаватися у володіння, постійне користування або оренду природні ресурси на підставі спеціальних дозволів, зареєстрованих у встановленому порядку, за плату для здійснення виробничої та іншої діяльності, а у випадках, передбачених законодавством України, - на пільгових умовах.

Розділ VI. Прикінцеві положення

Стаття 67. Порядок прийняття і реєстрації Статуту

1. Статут приймається міською радою більшістю від загального складу депутатів міської ради.

2. Статут підлягає державній реєстрації в органах Міністерства юстиції України в порядку, установленому чинним законодавством.

3. Підставою для відмови в державній реєстрації Статуту може бути його невідповідність Конституції та законам України. Відмову в державній реєстрації Статуту може бути оскаржено в судовому порядку.

Стаття 68. Порядок внесення змін і доповнень до Статуту

1. Внесення змін і доповнень до Статуту здійснюється Луцькою міською радою. Порядок ініціювання та розгляду в міській раді питань про внесення змін і доповнень до Статуту визначається Регламентом роботи Луцької міської ради.

2. Зміни і доповнення до Статуту, що передбачають приведення його у відповідність до положень Конституції і законів України, указів Президента України, а також постанов Кабінету Міністрів України вносяться міською радою за пропозицією міського голови в двомісячний термін з моменту введення їх у дію або в терміни, визначені в цих актах.

3. Зміни і доповнення до Статуту приймаються рішенням міської ради, якщо за нього проголосувало більшість від загального складу депутатів міської ради.

Стаття 69. Дія Статуту в часі і просторі

1. Статут набирає чинності з дня його офіційної публікації в міських засобах масової інформації.

2. Статут є постійно діючим нормативно-правовим актом і не підлягає затвердженню новообраним складом Луцької міської ради.

3. Дія Статуту поширюється на всю територію міста Луцька. Окремі положення Статуту можуть діяти і на території, що знаходиться за адміністративними кордонами міста Луцька, однак в межах приміської зони.

Стаття 70. Розвиток положень Статуту актами міського самоврядування

1. З метою реалізації положень цього Статуту міська рада (її виконавчий комітет) затверджує:

- Генеральний план міста Луцька;
- Місцеві правила забудови;
- Правила надання мешканцям м.Луцька послуг з утримання житлових будинків і прибудинкових територій;
- Правила благоустрою території м. Луцька;
- Правила розміщення і утримання малих архітектурних форм на території міста Луцька;
- Правила утримання у місті Луцьку тварин громадянами, підприємствами, установами та організаціями;
- Правила дотримання тиші на території міста Луцька;

- Правила користування міським пасажирським транспортом у м.Луцьку;
- Правила користування таксі на території міста Луцька;
- Правила утримання мережі міських доріг в м.Луцьку;
- Правила торгівлі на ринках міста Луцька;
- Правила побутового обслуговування населення міста Луцька;
- Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами у м.Луцьку;
- Правила роботи закладів (підприємств) громадського харчування на території м.Луцька;
- Положення про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Луцької міської ради;
- Положення про порядок проведення Міського референдуму;
- Положення про порядок проведення консультативного опитування лучан та громадських слухань;
- Положення про порядок проведення у місті Луцьку загальних зборів громадян за місцем проживання;
- відповідні Положення щодо порядку розгляду і вирішення питань земельних відносин;
- відповідні Положення щодо порядку розгляду і вирішення у міській раді питань, пов'язаних із набуттям, здійсненням і припиненням права комунальної власності на майно.

2. З метою розвитку визначених Статутом положень міська рада та її виконавчий комітет можуть приймати й інші акти.